

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/69/2022
Identifikačné číslo spisu: 4411215195
Dátum vydania rozhodnutia: 08.02.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:4411215195.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu L. Y., bývajúceho v L. X., J. J. X, zastúpeného advokátkou JUDr. Vlastou Suchanovou vykonávajúcou advokáciu prostredníctvom advokátskej kancelárie Advokátska kancelária JUDr. Vlasta Suchanová, s.r.o., so sídlom v Nových Zámkoch, Podzámska 32, proti žalovanej Y. K., bývajúcej v L. X., P. E. XX, zastúpenej Mgr. Helenou Farkašovou, advokátkou so sídlom v Nových Zámkoch, Žerotínova bašta 1, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9C/195/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 9. novembra 2021 sp. zn. 12Co/154/2019, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Nitre z 5. mája 2022 sp. zn. 12Co/154/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 9. novembra 2021 sp. zn. 12Co/154/2019, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Nitre z 5. mája 2022 sp. zn. 12Co/154/2019, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 24. apríla 2019 č. k. 9C/195/2011-1108 vo výroku I. určil, že do predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria: A. Nehnutelnosti: 1. zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odbor katastrálny na LV č. XXXXX kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/1 k celku, a to byt č. X, na X. poschodí, bytového domu so súpisným číslom XXXX na Ulici P. E., č. vchodu XX v L. X. o veľkosti podlahovej plochy 78,57 m², postavený na parcele „registra C KN“ č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výške podielu 1/1 k celku, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo výške 7857/442600 k celku, spoluvlastnícky podiel na pozemku, a to parcela „registra C KN“ č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 761 m² vo výške 7857/442600 k celku, hodnota 48.100 eur; 2. parcela „registra C KN“ č. XXXX/XXX - ostatné plochy o celkovej výmere 664 m², zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/1 k celku, hodnota 19.600 eur; 3. parcela „registra C KN“ č. XXXX/XX - záhrada o celkovej

výmere 318 m², zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/1 k celku, hodnota 820,44 eur; 4. parcela „registra C KN“ č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o celkovej výmere 16 m², zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/1 k celku, hodnota 41,28 eur; 5. parcela „registra C KN“ č. XXXX/X - záhrady o celkovej výmere 1233 m², zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/59 k celku, hodnota 44,93 eur; 6. parcela „registra C KN“ č. XXXX/X - ostatné plochy o celkovej výmere 558 m², zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/59 k celku, hodnota 20,33 eur; hodnota nehnuteľností spolu: 68.626,98 eur; B. Hnuteľné veci: a) sedacia súprava, obývačková stena, luster, stojanová lampa 500 eur, b) manželská posteľ, televízor, 3 ks zaťahovacích skríň, 1 ks koberca 200 eur, c) chladnička Gorenje 0 eur, d) kuchynská linka 500 eur, e) kuchynský stôl so 4 stoličkami 100 eur, f) práčka zn. Zanussi 0 eur, g) fotoaparát zn. Sony 100 eur, h) videokamera zn. Sony 0 eur, ch) pletený záhradný nábytok 200 eur, i) notebook 50 eur, j) bicykel 50 eur, k) osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 207, pôvodné evidenčné číslo L. XXX Q., súčasné L. XXX R. 4.000 eur; hodnota hnuteľných vecí spolu: 5.700, eur; C. Aktíva: 1. Podielové listy Asset Management Slovenskej sporiteľne, správ. spol., a. s. SPORO Aktívne portfólio, o.p.f., Tomášikova 48, 832 65 Bratislava, ISIN: SK311 0000 336, pri počte 36319 ks, pri hodnote jedného podielu tohto fondu ku dňu 15.4.2011 bola 0,038516 eur, celková hodnota majetku 1.398,86 eur; 2. Životné poistenie FUTURA PLUS Kooperatíva poisťovňa a.s. - PZ č. 6513202983/SD3, uzatvorená dňa 4.2.2003 na meno navrhovateľa: L. Y., hodnota 1.326,94 eur; 3. Životné poistenie FUTURA PLUS Kooperatíva poisťovňa a.s. - PZ č. 6513202967/SD3, uzatvorená dňa 4.2.2003 na meno odporkyne: Y. Y., t. č. K., hodnota 960,67 eur; 4. ING Konto sporiaci účet č. XXXXXX/XXXX na meno L. Y. so zostatkom ku dňu 15.4.2011 2,34 eur; 5. Vkladná knižka KAPITÁL, č. XXXXXXXXXXX/XXXX zriadená v D., so zostatkom ku dňu 15.4.2011 30.001,60 eur; 6. Osobný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX zriadený v D. na meno L. Y. so zostatkom ku dňu 15.4.2011 104.612,18 eur; 7. Osobný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX zriadený v D. na meno Y. Y. so zostatkom ku dňu 15.4.2011 91,76 eur; 8. Zostatok zisku z podnikateľskej činnosti L. Y. ku dňu 15.4.2011 2.000,- eur; hodnota aktív spolu: 140 394,35 eur; D. Pasíva: Úver č. 0243349223, ktorý uzavrel žalobca so Slovenskou sporiteľňou, a.s. so sídlom v Bratislave 7.000,- eur; spolu hodnota majetku patriaceho do BSM 221.721,33 eur. Vo výroku II. vyporiadal predmet bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu pod označením A., B., C. a D. tak, že prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu nehnuteľnosti pod označením A. bod 3., 4., 5. a 6. v podiele 1/1 k celku pri každej nehnuteľnosti, hnuteľné veci pod označením B. písmeno a), g), ch), i), j), aktíva pod označením C. bod 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 1/2 pasív pod označením D. Vo výroku III. prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej nehnuteľnosti pod označením A. bod 1., 2., hnuteľné veci pod označením B. písmená b), c), d), e), f), h), k), aktíva pod označením C. bod 3 a 1/2 pasív pod označením D. Výrokom IV. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 33.850 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, titulom 1/2 podielu k nehnuteľnostiam označeným pod A. bod 1., 2. Výrokom V. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 463,49 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, titulom 1/2 podielu k nehnuteľnostiam označeným pod A. bod 3., 4., 5., 6. Vo výroku VI. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej titulom úplného vyrovnania z bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 33.143,25 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku VII. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok z vyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov v sume 3.220,50 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom VIII. uložil žalobcovi zaplatiť na účet tunajšieho súdu titulom trov štátu znaleckého dokazovania sumu 819,52 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku IX. vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu súdu 12. augusta 2011 domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“) po rozvoze manželov, nakoľko k mimosúdnej dohode medzi stranami sporu nedošlo. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej pôvodne rozsudkom zo 16. decembra 2015 č. k. 9C/195/2011-757, ktorý bol na základe odvolania žalovanej uznesením Krajského súdu v Nitre z 28. augusta 2017 sp. zn. 5Co/205/2016 zrušený a vec bola súdu prvej inštancie vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu nepreskúmateľnosti a

nedostatočne zisteného skutkového stavu.

1.2. Súd prvej inštancie opätovne vo veci rozhodol a vyporiadal majetok strán sporu, ktorý nadobudli počas trvania manželstva, keďže sa na jeho vyporiadaní mimosúdne, ale ani v priebehu konania nevedeli dohodnúť. Vec právne posúdil podľa § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 až 3 a § 150 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“). Konštatoval, že strany sporu sa na mase BSM zhodli. Po doplnení dokazovania súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že manželstvo strán sporu bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/14/2011-17 zo 4. marca 2011 v spojitosti s opravným uznesením č. k. 4C/14/2011-21 z 23. marca 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. apríla 2011. Súd prvej inštancie vychádzal pri prikázaní majetku každému z manželov zo zásad vyplývajúcich z § 150 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že keďže žalovaná v čase vyporiadania BSM naďalej bývala a užívala trojizbový byt, ktorý strany sporu mali vo výlučnom vlastníctve na základe listu vlastníctva č. XXXXX (pod označením A. bod 1.), ktorého všeobecná hodnota bola podľa znaleckého posudku č. 22/2013 stanovená na 48.100,- eur, súd prikázal túto nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalovanej spolu aj s ďalšou nehnuteľnosťou (pod označením A. bod 2.) so všeobecnou hodnotou 19.600,- eur podľa znaleckého posudku č. 24/2013. Konštatoval, že ide vyslovene o stavebný pozemok s možnosťou výstavby alebo následného predaja, čím by došlo k zhodnoteniu nehnuteľnosti, a teda týmto nadobudne žalovaná majetok v hodnote 67.700,- eur, z čoho polovica predstavuje sumu 33.850,- eur, ktorú sumu súd uložil žalovanej, aby vyplatila žalobcovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku titulom 1/2 podielu k týmto nehnuteľnostiam v súlade so zásadou podľa § 150 OZ. Ostatné nehnuteľnosti (pod označením A. bod 3., 4., 5. a 6.) prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu, a to v hodnote 926,98 eur, z čoho polovica predstavuje sumu 463,49 eur, ktorú sumu súd uložil žalobcovi, aby vyplatil žalovanej do 30 dní od právoplatnosti rozsudku titulom 1/2 podielu k týmto nehnuteľnostiam. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení rozsudku konštatoval, že na mase hnutelných vecí sa strany sporu dohodli, nenamietali ju a dohodli sa na ich zostatkových hodnotách, preto nebolo potrebné nariadovať na zistenie ich hodnoty znalecké dokazovanie. Dohodli sa aj na hodnote osobného motorového vozidla zn. Peugeot 207 v sume 4.000,- eur a tiež na tom, že toto auto pripadne do výlučného vlastníctva žalovanej. Hodnota hnutelných vecí, na ktorej sa strany sporu dohodli, predstavovala sumu 5.700,- eur. Čo sa týka aktív, súd prvej inštancie zistil, že hodnota aktív spolu predstavuje 140.394,35 eur. Na odstránenie rozporov ohľadom aktív strán sporu nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru bankovníctva, ekonómie a manažmentu, odvetvia financie, ktorá (znalkyňa) znaleckým posudkom č. 34/2018 ako aj Doplnením znaleckého posudku č. 34/2018 odstránila rozpory ohľadom týchto transakcií, keď presne určila zostatky na účtoch, ktoré boli sporné a ktoré strany sporu nadobudli a mali počas trvania manželstva. Čo sa týka pasív označených pod bodom D., súd prvej inštancie konštatoval, že existoval úver č. 0243349223, ktorý uzavrel žalobca v čase, keď už nežil v spoločnej domácnosti so žalovanou v januári 2011 v SLSP, a.s. so sídlom v Bratislave. Žalobca preukázal výpis z úverového účtu č. XXXXXXXXXXXX, podľa ktorého výška úveru bola 7.000,- eur, vyčerpaných 7.000,- eur a preukázal, že ho spláca od januára 2011 iba on, mesačnou splátkou 99,59 eur a súhlasil, že polovica z tohto úveru, teda v hodnote 3.500,- eur, prináleží žalovanej a žalovaná s takýmto rozdelením súhlasila, nemala voči nemu žiadne námietky. Uzavrel, že strany sporu nadobudli majetok v celkovej hodnote 221.721,33 eur, ktorého polovica predstavuje sumu 110.860,66 eur, čo znamená, že každá zo strán sporu by mala nadobudnúť majetok v takejto hodnote. Uviedol, že žalobca nadobudol majetok v hodnote 177.147,17 eur, teda vyšší o sumu 66.286,51 eur (177.147,17 eur - 110.860,66 eur) a žalobkyňa nadobudla majetok v hodnote 44.574,16 eur, teda menší o sumu 66.286,50 eur (110.860,66 eur - 44.574,16 eur), a preto sumu 66.286,50 eur bolo potrebné vydeliť dvoma, a preto súd výrokom VI. zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej titulom úplného vyrovnania z bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 33.143,25 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (66.286,50 eur : 2 = 33.143,25 eur). Žalobcu zaviazal k povinnosti zaplatiť na účet súdu súdny poplatok z vyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov v sume 3.220,50 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku podľa Položky 6 odsek b) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), ktorá suma predstavuje polovicu súdneho poplatku, nakoľko žalovaná bola od zaplataenia súdnych poplatkov oslobodená. Žalobcu rovnako zaviazal zaplatiť štátu trovy znaleckého dokazovania vo výške 819,52 eur. O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu i žalovanej rozsudkom z 9. novembra 2021 sp. zn. 12Co/154/2019 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že vo výroku I. určil, že do predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí: A. Nehnutelnosti: 1. zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odbor katastrálny, na LV č. XXXXX kat. územia L. X., obec L. X. vo veľkosti podielu 1/1 k celku, a to byt č. X na X. poschodí, bytového domu so súpisným číslom XXXX na Ulici P.. E., č. vchodu XX, v L. X. o veľkosti podlahovej plochy 78,57 m², postavený na parcele „registra C KN“ č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výške podielu 1/1 k celku, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo výške 7857/442600 k celku, spoluvlastnícky podiel na pozemku, a to parcela „registra C KN“ č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 761 m² vo výške 7857/442600 k celku, hodnota 48.100 eur; 2. parcela „registra C KN“ č. XXXX/XXX - ostatné plochy o celkovej výmere 664 m², zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho, na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/1 k celku, hodnota 19.600 eur; 3. parcela „registra C KN“ č. XXXX/XX - záhrada o celkovej výmere 318 m², zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho, na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/1 k celku, hodnota 820,44 eur; 4. parcela „registra C KN“ č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 16 m², zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho, na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/1 k celku, hodnota 41,28 eur; 5. parcela „registra C KN“ č. XXXX/X - záhrady o celkovej výmere 1233 m², zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho, na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/59 k celku, hodnota 44,93 eur; 6. parcela „registra C KN“ č. XXXX/X - ostatné plochy o celkovej výmere 558 m², zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, odboru katastrálneho na LV č. XXXXX, kat. územia L. X., obec L. X., vo veľkosti podielu 1/59 k celku, hodnota 20,33 eur; hodnota nehnuteľností spolu: 68.626,98 eur; B. Hnuteľné veci: a) sedacia súprava, obývacia stena, luster, stojanová lampa 500 eur, b) manželská posteľ, televízor, 3 ks zaťahovacích skriň, 1 ks koberca 200 eur, c) chladnička Gorenje 0 eur, d) kuchynská linka 500 eur, e) kuchynský stôl so 4 stoličkami 100 eur, f) práčka zn. Zanussi 0 eur, g) fotoaparát zn. Sony 100 eur, h) videokamera zn. Sony 0 eur, ch) pletený záhradný nábytok 200 eur, i) notebook 50 eur, j) bicykel 50 eur, k) osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 207, EČ: L. Z. (predtým L. XXX Q.) 4.000 eur; hodnota hnuteľných vecí spolu: 5.700 eur; C. Aktíva: 1. Podielové listy Asset Management Slovenskej sporiteľne, správ. spol., a. s., SPORO Aktívne portfólio, o.p.f., Tomášikova 48, 832 65 Bratislava, ISIN: SK311 0000 336, pri počte 36319 ks, pri hodnote jedného podielu tohto fondu ku dňu 15.4.2011 v sume 0,038516 eur, celková hodnota majetku 1.398,86 eur; 2. Životné poistenie FUTURA PLUS Kooperativa poisťovňa a.s. - PZ č. 6513202983/SD3, uzatvorená dňa 4.2.2003 na meno žalobcu, hodnota 1.326,94 eur; 3. Životné poistenie FUTURA PLUS Kooperativa poisťovňa a.s. - PZ č. 6513202967/SD3, uzatvorená dňa 4.2.2003 na meno žalovanej, hodnota 960,67 eur; 4. ING Konto sporiaci účet č. XXXXXX/XXXX na meno L. Y. so zostatkom k 15. aprílu 2011 2,34 eur; 5. Vkladná knižka KAPITÁL, č. XXXXXXXXXXXX/XXXX zriadená v D., so zostatkom k 15. aprílu 2011 30.001,60 eur; 6. Osobný účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX zriadený v D., na meno L. Y. so zostatkom k 15. aprílu 2011 86.438,48 eur; 7. Osobný účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX zriadený v D., na meno Y. Y. so zostatkom k 15. aprílu 2011 91,76 eur; 8. Zostatok zisku z podnikateľskej činnosti L. Y. k 15. aprílu 2011 2.000 eur; hodnota aktív spolu: 122.220,65 eur; D. Pasíva: 1. Úver č. 0243349223, ktorý uzavrel žalobca so Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom v Bratislave 7.000 eur; spolu hodnota majetku patriaceho do BSM 196.547,63 eur. Vo výroku II. vyporiadal predmet bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu pod označením A., B., C. a D. tak, že: 1. do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal nehnuteľnosti pod označením A. bod 3., 4., 5. a 6. v podiele 1/1 k celku pri každej nehnuteľnosti, hnuteľné veci pod označením B. písmeno ch), i), j), aktíva pod označením C. bod 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., pasíva pod označením D v 1-ici. 2. do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal nehnuteľnosti pod označením A. bod 1., 2., hnuteľné veci pod označením B. písmená a), b), c), d), e), f), g), h), k), aktíva pod označením C. bod 3. a pasíva pod označením D v 1-ici. Vo výroku III. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej titulom úplného vyrovnania z bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 24.121,38 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV. žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok z vyporiadaného bezpodielového

spoluvlastníctva manželov v sume 2.948 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom V. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť na účet súdu prvej inštancie náhradu trov štátu v sume 819,52 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku VI. Výslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd prejednal vec na odvolacom pojednávaní, na ktorom zopakoval niektoré listinné dôkazy a navyše vypočul ako svedkyňu dcéru strán sporu, a po prejednaní veci napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil. V odôvodnení rozsudku uviedol, že pri rozhodovaní o odvolaní oboch strán sporu odvolací súd, rovnako ako aj pri predchádzajúcom odvolacom konaní, vychádzal zo zásady vyplývajúcej z § 143 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal aj na ust. § 144, § 145 ods. 1, 2, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3 a § 150 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie rozsah masy BSM sporových strán určil správne, čo sa týka jednotlivých položiek zaradených medzi nehnuteľnosti, hnutelné veci a aktíva. Hodnota nehnuteľností a hnutelných vecí ku dňu zániku BSM nebola sporná. Žalobca v odvolaní síce tvrdil, že nehnuteľnosti, ktoré boli prikázané žalovanej, majú reálne na trhu vyššiu hodnotu a v prípade ich predaja žalovaná získa vyššiu sumu ako stanovenú rozsudkom, ale stanovené hodnoty nehnuteľnosti nenavrhol zmeniť. Odvolací súd v časti rozdelenia hnutelných vecí rozsudok zmenil a do vlastníctva žalobcu prikázal iba hnutelné veci pod bodom B. písm. ch/, i/, j/ a ostatné prikázal žalovanej, nakoľko na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na uplynutie značnej doby, počas ktorej hnutelnosti užívala výlučne žalovaná, nie je v súčasnosti dôvodné, aby tieto hnutelné veci boli prikázané žalobcovi. Žalobca v konaní na súde prvej inštancie tvrdil, že z vkladnej knižky (položka pod označením C. bod 5.) dal žalovanej sumu 15.000 eur v prítomnosti ich dcéry a na preukázanie svojho tvrdenia navrhol vykonať výsluch svedkyne - dcéry. Keďže súd prvej inštancie uvedený dôkaz nevykonal, odvolací súd svedkyňu G. Y. vypočul na odvolacom pojednávaní. Svedkyňa však uviedla, že nebola prítomná pri údajnom odovzdaní sumy 15.000 eur žalobcom žalovanej a otec jej iba v telefonickom rozhovore uviedol, že dal mame (žalovanej) peniaze. Odvolací súd na základe toho v zhode so záverom súdu prvej inštancie konštatoval, že žalobca neunesol v tomto smere dôkazné bremeno a nepreukázal bez pochyb svoje tvrdenie o odovzdaní sumy 15.000 eur žalovanej. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani vo vzťahu k námietke zostatkovej hodnoty účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX (položka C. bod 6.), keď nepreukázal, na aké účely spotreboval značné finančné prostriedky, pričom bolo preukázané, že nimi disponoval bez vedomia a súhlasu žalovanej. Odvolací súd ďalej v odôvodnení vysvetlil, že finančné prostriedky, ktoré boli na účte žalovanej (aj prevedené z účtu žalobcu), boli spotrebované pre účely rodiny, išlo o prostriedky na živobytie a z toho dôvodu na rozdiel od súdu prvej inštancie aktíva pod označením C. bod 7. o túto sumu (18.173,78 eur) znížil. Ďalej dospel k záveru, že aktíva pod označením C. bod 6. - zostatok na osobnom účte žalobcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v D., k 15. aprílu 2011 (t. j. ku dňu právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo manželstvo žalobcu a žalovanej rozvedené - pozn. dovolacieho súdu) je 86.438,48 eur a nie 104.612,18 eur, ako určil súd prvej inštancie na základe znaleckého posudku. Ustálil, že hodnota aktív spolu je 122.220,65 eur a hodnota celého majetku patriaceho do BSM sporových strán (po odrátaní pasív) je 196.547,63 eur. Ako dôvodnú posúdil odvolací súd námietku žalobcu ohľadne prikázania aktív pod označením C. bod 7. - osobný účet vedený na meno žalovanej do jeho vlastníctva. Dospel k záveru, že nie je dôvodné, aby osobný účet žalovanej bol prikázaný žalobcovi, ktorý ani nemal oprávnenie s ním disponovať, preto v tomto smere rozsudok zmenil a aktíva pod označením C. bod 7. prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej.

2.2. Odvolací súd vzhľadom na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie zrealizoval vlastný prepočet vyporiadania BSM. Žalobcovi prikázal nehnuteľnosti pod označením A. bod 3., 4., 5., 6. (spolu v sume 926,98 eura), hnutelné veci pod B. ch/, i/, j/ (spolu v sume 300 eur), aktíva C. bod 1., 2., 4., 5., 6., 8. (spolu v sume 121.168,22 eur) a pasíva D. v 1. Žalobcovi sa tak z masy BSM dostala hodnota 122.395,20 eur. Žalovanej prikázal nehnuteľnosti pod A. bod 1., 2. (spolu v sume 67.700 eur), hnutelné veci pod B. b/, c/, d/, e/, f/, g/, h/, k/ (spolu v sume 5.400 eur), aktíva pod označením C. bod 3., 7. (spolu v sume 1.052,43 eur) a pasív pod D. v 1. Žalovanej sa tak a z masy BSM dostala hodnota 74.152,43 eur. Uviedol, že nakoľko hodnota majetku v BSM je 196.547,63 eur, podiel každého z bývalých manželov má byť 98.273,82 eur. Na základe rozdelenia majetku v BSM odvolacím súdom žalobcovi bol prikázaný majetok v hodnote vyššej o 24.121,38 eur (122.395,20 eur mínus 98.273,82 eur) ako mu patrí a žalovanej bol prikázaný majetok v hodnote nižšej o 24.121,38 eur (98.273,82 eur

mínus 74.152,43 eur), ako by mala dostať. Vzhľadom na to odvolací súd rozhodol titulom úplného vyrovnania BSM o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej sumu 24.121,38 eur v lehote 30 dní (§ 232 ods. 3 druhá veta CSP). Súd prvej inštancie žalovanej priznal oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 254 CSP, preto odvolací súd zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za vyporiadanie BSM iba žalobcu, a to v rozsahu polovice súdneho poplatku s odkazom na Položku 6 odsek b) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch v platnom znení. Odvolací súd zároveň žalobcu zaviazal zaplatiť na účet súdu prvej inštancie titulom trov štátu (znaleckého dokazovania) sumu 819,52 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol podľa 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP založeného na argumentácii, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

3.1 K dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia uviedol, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd nesprávne právne posúdili všeobecnú hodnotu nehnuteľností s príslušenstvom, ktoré boli predmetom vyporiadania v časti označenia aktív pod písm. A., vychádzajúc zo znaleckých posudkov č. 22/2013, č. 23/2013 a č. 24/2013. Namietal, že pri oceňovaní vecí patriacich do BSM platí zásada, že treba vychádzať zo stavu v čase zániku BSM avšak z ceny v čase, kedy dochádza k jeho vyporiadaniu. Poukázal, že súd prvej inštancie rozhodoval o vyporiadaní BSM druhým rozsudkom 24. apríla 2019, odvolací súd 9. novembra 2021 a oba súdy vychádzali z cien nehnuteľností špecifikovaných v bode „A. Nehnuteľností“ zo znaleckých posudkov z roku 2013, teda nie ku dňu rozhodovania o vyporiadaní. V danom prípade tak došlo k odklonu od ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky s poukazom na uznesenie z 31. marca 2020 sp. zn. 6 Cdo 53/2019, kedy za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu je potrebné považovať právny názor, podľa ktorého pri oceňovaní vecí patriacich do BSM sa vychádza zo stavu vecí ku dňu zániku BSM, avšak z ceny, kedy dochádza k vyporiadaniu. Ak súd pri určovaní ceny vychádzal z takmer 3-ročného znaleckého posudku, odklonil sa od vyššie uvedeného právneho názoru, podľa ktorého bol povinný vychádzať z ceny nehnuteľností s príslušenstvom v čase vyporiadania BSM. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal aj na ďalšie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne na uznesenie z 25. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 174/2012, z 19. júla 2013 sp. zn. 7 Cdo 9/2012, z 26. januára 2012 sp. zn. 7 MCdo 1/2011. Nesprávny právny záver tak podľa dovolateľa spočíva v neurčení ceny ku dňu rozhodovania súdu o vyporiadaní BSM.

3.2 Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia uviedol aj rozpor s ustanovením § 145, § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka, keď súdy neuznali výdavky na spoločnú domácnosť za obdobie od 19. decembra 2010 do 15. apríla 2011. Namietal, že odvolací súd v rozpore s ust. § 150 Občianskeho zákonníka a jeho zásadami nevyhodnotil položkovité výdavky za uvedené obdobie, ktoré žalobca predložil súdu prvej inštancie s presnou špecifikáciou jednotlivých pohybov na účtoch a s určením sumy a preukázaným výdavkom a zaujal nesprávny právny záver o tom, že žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Uviedol, že finančné prostriedky v časti Aktív C. boli v bezpodielovom spoluvlastníctve, ale aj po zrušení spoločnej domácnosti tieto výdavky z účtu žalobcu v prospech účtu žalovanej boli použité na potreby rodiny a spoločnú domácnosť, a preto by mali byť zahrnuté do výpočtu a o túto sumu by sa mali znížiť aktíva. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zároveň navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 444 ods. 1 CSP odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Svoj návrh odôvodnil tým, že súd nepreveroval osobné a majetkové pomery žalobcu, jeho solventnosť a schopnosť plniť, a zaviazal ho k zaplateniu titulom úplného vyrovnania z BSM do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom vzhľadom k namietanému dovolaciemu dôvodu podľa dovolateľa existuje hrozba vzniku ťažko napravitelnej finančnej ujmy.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhla, aby odvolací súd dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné. Uviedla, že žalobca v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie hodnotu nehnuteľností nenamietal. Vo vzťahu k finančným prostriedkom poukázala na znenie § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedla, že žalobca s finančnými prostriedkami nadobudnutými počas

manželstva nakladal sám a bez súhlasu manželky. Návrh na odklad vykonateľnosti považovala za účelový zo strany žalobcu, pretože voči žalobcovi prebieha exekučné konanie titulom vyporiadania BSM.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobca, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné, ale tiež dôvodné, a preto je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017, 9 Cdo 72/2020).

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017, 9 Cdo 72/2020).

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprisnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017, 9 Cdo 72/2020).

10. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania.

11. Vyššie naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. V zmysle § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa § 432 ods. 2 CSP sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, pričom právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

15. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

16. V prejednávanej veci žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

16.1. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (k tomu pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017; podobne tiež napr. 4 Cdo 95/2017 a 7 Cdo 140/2017).

16.2. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (R 83/2018). Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu,

alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. V zmysle judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikátúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

16.3. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým nahrádzať aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa. V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je tiež ustálený názor, v zmysle ktorého sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

17. Zhrnúc vyššie uvedené, z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá "odklon" od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ vždy musí ísť o otázku právnou, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné (k tomu pozri R 1/2018).

18. Dovolateľ v dovolaní v prvom rade namietal, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu v prípade riešenia právnej otázky určenia všeobecnej hodnoty nehnuteľných vecí patriacich do vyporiadavaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

19. Podľa názoru dovolateľa sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu, pričom označil rozhodnutia najvyššieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd v napadnutom rozhodnutí odkloniť pri riešení vymedzenej právnej otázky, a to rozhodnutia sp. zn. 6 Cdo 53/2019, 3 Cdo 174/2012, 7 Cdo 9/2012 a 7 MCdo 1/2011. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že najvyšší súd môže pri posúdení prípustnosti dovolania zohľadňovať aj tie svoje stanoviská a rozhodnutia, ktoré dovolateľ neoznačil (k tomu pozri I. ÚS 51/2020).

20. Keďže žalobcom nastolená právna otázka bola rozhodujúca pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, odvolací súd v ďalšom skúmal, či žalobca opodstatnene vytýkal, že pri riešení tejto otázky zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ale aj dôvodné (§ 432 ods. 2 CSP).

21. Z rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je zrejmé, že uvedená právna otázka už bola dovolacím súdom ustálene vyriešená, a to tak, že pri oceňovaní (hnuteľných a nehnuteľných) vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa vychádza zo stavu veci ku dňu zániku BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu (pozri R 42/1972, ale aj rozhodnutia najvyššieho súdu z 19. januára 2009 sp. zn. 3 Cdo 56/2008, zo 4. marca 2009 sp. zn. 5 Cdo 95/2008 a z 31. októbra 2012 sp. zn. 2 Cdo 176/2011).

22. Dovolací súd aj so zreteľom na obsah dovolania pripomína, že súd prvej inštancie rozhodol o vyporiadaní BSM 24. apríla 2019 a odvolací súd 9. novembra 2021. Pokiaľ pri tom vychádzali zo všeobecnej hodnoty nehnuteľností pod označením A. bod 1., 2. a 6. určenej znaleckými posudkami vypracovanými v roku 2013 č. 22/2013, č. 23/2013 a č. 24/2013, a to k dátumu 7. februára 2013 (pozri

č. 1. 208 a nasl. spisu), a nie z ceny aktuálnej v čase vyporiadania, dovolací súd dospel v preskúvanom prípade k záveru, že treba mať za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a napĺňa dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Ak súdy pri určovaní všeobecnej hodnoty nehnuteľných vecí vychádzali z takto určených cien, na tento časový odstup medzi zistením ceny majetku v BSM a súdnym rozhodnutím o vyporiadaní tohto nehnuteľného majetku nemožno nevziať zreteľ, lebo má nespochybniteľný dopad na určenie základnej hodnotovej veličiny, od ktorej sa v rámci vyporiadania BSM odvíjajú ďalšie výpočty.

22.1. Pokiaľ odvolací súd navyše v bode 52. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatoval, že hodnota nehnuteľností a hnutelných vecí ku dňu zániku BSM nebola sporná, dovolací súd nad rámec vyššie uvedeného považuje za potrebné dodať, že v kontexte prejednávanej veci je konštatované nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom o to závažnejšie, že odvolací súd pri oceňovaní nehnuteľných vecí patriacich do vyporiadavaného BSM nevychádzal z ich ceny v čase vyporiadania, a to napriek skutočnosti, že žalobca už v odvolaní tvrdil a namietal, že nehnuteľnosti, ktoré boli prikázané žalovanej, majú reálne na trhu vyššiu hodnotu a v prípade ich predaja žalovaná získa vyššiu sumu ako sumu stanovenú rozsudkom súdu prvej inštancie.

23. Dovolací súd tak vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ale zároveň ho posúdil aj ako dôvodné, nakoľko dovolaním napadnutý rozsudok (práve v riešení predmetnej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

24. Vo vzťahu k ďalšiemu žalobcom uplatnenému dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, keď žalobca v dovolaní namietal aj to, že súdy v rozpore s ustanovením § 145, § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka neuznali výdavky na spoločnú domácnosť za obdobie od 19. decembra 2010 do 15. apríla 2011, dovolací súd uvádza, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 51/2020, III. ÚS 387/2021) v prípade posudzovania prípustnosti dovolania je dovolací súd viazaný vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

24.1. Dovolateľ pri namietanom nesprávnom právnom posúdení veci (podľa neho nesprávnej aplikácii § 145, § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka) nezadefinoval, nekonkretizoval právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, v nadväznosti na to (logicky) ani nemohol uviesť, v čom nesprávnosť riešenia takej otázky odvolacím súdom podľa jeho názoru spočíva a ako mala byť táto otázka správne vyriešená, ani nešpecifikoval konkrétnymi judikátmi, stanoviskami či rozhodnutiami ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (porov. R 71/2018), od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť, ako ani tvrdenú rozdielnosť rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ale iba prebral svoju odvolaciu argumentáciu a v nej obsiahnutý vlastný pohľad, z ktorého vyplýva, že ak by odvolací súd vyšiel z okolností, ktoré on považuje za rozhodné, dospel by k odlišnému právnomu posúdeniu veci, a to že aktíva (pod označením C.) mali byť znížené o výdavky vynaložené na spoločnú domácnosť za obdobie od 19. decembra 2010 do 15. apríla 2011. Ako bolo už skôr v tomto rozhodnutí uvedené (pozri bod 16.3. tohto uznesenia) samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu prípadu (sporu), významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (m. m. 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017, 9 Cdo 8/2020, 9 Cdo 216/2021).

25. Dovolací súd aplikujúc ustanovenie § 124 CSP navyše dospel k záveru, že dovolateľ nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom opiera o otázku posúdenia (ne)unesenia dôkazného bremena žalobcom. Dovolací súd pritom už vo svojich skorších rozhodnutiach (napr. sp. zn. 8 Cdo 115/2017, 8 Cdo 140/2018, 4 Cdo 38/2019, 9 Cdo 260/2021) vysvetlil, že o otázku relevantnú z hľadiska ustanovení § 421 ods. 1 CSP sa nejedná pri riešení otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, teda bremeno procesnej zodpovednosti za to, že v civilnom spore bude môcť súd pre dostatok potrebných skutkových poznatkov rozhodnúť v prospech strany. Významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 CSP je to, že ide o právnu otázku. Aj za účinnosti CSP je opodstatnené konštatovanie, že právna otázka

je otázka významná nielen pre tú-ktorú prejednávajú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky a judikatúrnej činnosti najvyššieho súdu, úlohou ktorého je zjednocovať rozhodovanie všeobecných súdov (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011). Je to dané zámerom, aby sa vyriešením takejto otázky prispelo k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Posúdenie otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tom-ktorom spore zaťažovalo, spočíva v každom jednotlivom prípade (v každom jednotlivom civilnom sporovom konaní) na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych a v iných prípadoch sa spravidla už nevyskytujúcich skutkových okolnostiach, ktoré sú svojou povahou jedinečné a neopakovateľné.

26. Dôkazné bremeno je inštitútom práva procesného, pretože je nerozlučne spojené s civilným sporovým konaním a prejavuje sa vo výsledku sporu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku náležite uviedol, na základe akých skutočností dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, čo malo v danej veci za následok stanovenie určitej hodnoty aktív vyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu vyčítať pochybenia, keďže dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (porovnaj § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd). Preto ani nemožno polemizovať so závermi odvolacieho súdu, ktoré žalobca namieta v dovolaní.

27. Právnou otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka, kto je v danom spore nositeľom dôkazného bremena. Pre zodpovedanie tejto otázky je totiž rozhodujúca hmotnoprávna úprava vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje svoje právo alebo povinnosť žalovaného. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na osobitosť konania o vyporiadanie BSM, ktoré má povahu tzv. iudicium duplex, čo znamená, že v ňom majú strany sporu na oboch stranách tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného. Pri vyporiadaní BSM navyše platí zásada, v zmysle ktorej ak niektorá zo strán tvrdí, že niektoré veci do vyporiadania nepatria, musí toto svoje tvrdenie preukázať hodnoverným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje stranu, ktorá tvrdí, že konkrétna vec alebo právo do vyporiadania nepatrí. Inak platí zásada, že veci existujúce za trvania manželstva strán patria do BSM a treba ich vyporiadať. V kontexte prejednávanej veci pritom niet pochyb o tom, že dôkazné bremeno ohľadom preukázania ním tvrdených skutočností zaťažovalo žalobcu.

28. Dovolaciemu súdu z obsahu dovolania vplynulo, že dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v skutočnosti spochybňuje vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom, ktoré ho viedli k záveru, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia vo vzťahu k pohybu na účtoch sporových strán. Dovolací súd však nie je treťou inštanciou, a preto sa pred ním nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd na tomto mieste tiež pripomína, že namietaním nesprávnosti skutkových zistení na základe vykonaného dokazovania nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Napokon je potrebné uviesť aj to, že žalobca v dovolaní vôbec nenamietal vadu zmätočnosti ako dovolací dôvod v zmysle § 420 CSP, namietal iba nesprávne právne posúdenie ako dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

29. Pokiaľ by dovolací súd nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti uvedenej časti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03). Vzhľadom na uvedené preto dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu v tejto časti je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. f/ CSP.

30. Vzhľadom na to, že dovolaním napadnutý rozsudok (v riešení otázky ocenenia nehnuteľných vecí patriacich do vyporiadavaného BSM, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) spočíva v

nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP) s tým, že náprava zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP).

31. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

32. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.